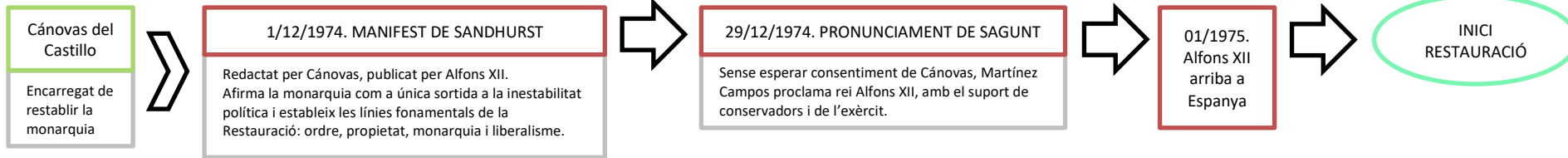

LA RESTAURACIÓ (1875-1931)

CONSTITUCIÓ 1876

Corts bicamerals:
 → Senat elitista
 → Congrés dels diputats (sense concretar sufragi)

Confessionalitat Estat
 → Catòlic, sense llibertat de culta però tolera en l'àmbit privat.
 → L'Església controla l'educació

Sobirania compartida Corts i Corona
 Rei: cap de l'exèrcit, poder executiu, amplis poders, inviolable.
 Regulació de lleis i llibertats.

Constitució flexible (adaptada als dos partits dinàstics).
 Inspirada en la de 1845, amb aspectes de la de 1868.

CONFLICTES RESTAURACIÓ

Republicanisme:
 → Retraïment electoral
 → Intents insurreccionals
 ↑ obrerisme
 → Reivindicacions

III Guerra Carlina (1872)
 Combats al País Basc, Navarra, Catalunya i el Maestrat.
 1976: FI Guerra
 → Derrota definitiva dels carlins
 → Abolició dels furs, però es respecta concert econòmic basc
 Gran cost humà i financer.

Conflicte cubà
 → 1878. Pau de Zanjón
 - Promet autonomia administrativa a Cuba, amnistia pels insurrectes i abolició esclavisme
 No es compleix tot → es torna al conflicte

BASES RESTAURACIÓ

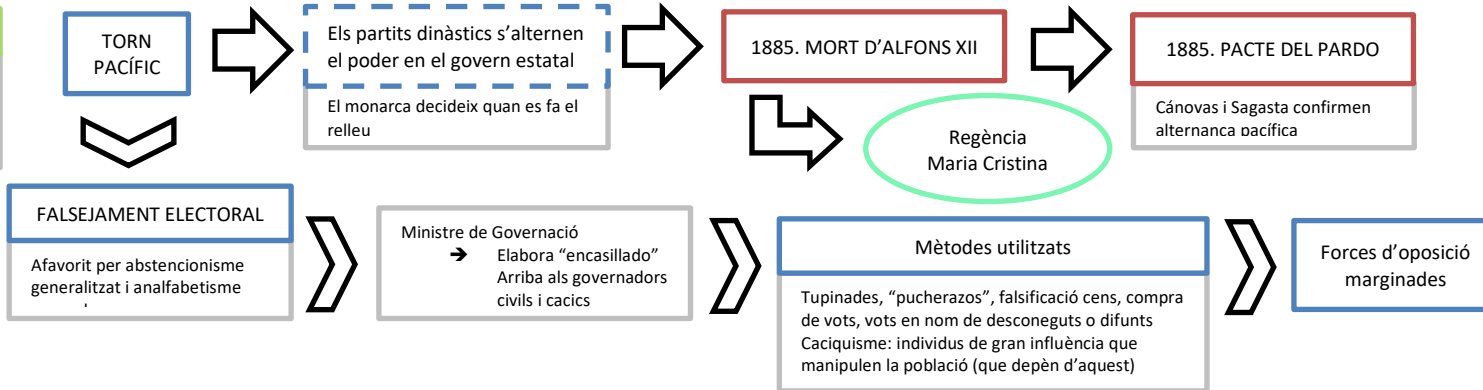
Intervencionisme exercit en la vida política
 Caràcter partidista i exclou dels moderats
 Conflictes militars

PARTITS DINÀSTICS

PARTIT	LÍDER	BASES SOCIALS	QÜESTIÓ RELIGIOSA	LLIBERATATS	SUFRAGI	POLÍTICA ECONÒMICA
Conservador	Cánovas	Terratinents, alta burgesia industrial i jerarquia catòlica	Estat confesional catòlic	Restrictives	Censatari	Proteccionisme
Liberal	Sagasta	Mitjana i petita burgesia i sectors professionals	Aconfessionalitat de l'estat Llibertat de culte	Màximes	Universal masculí	Lliurecanvisme

REIAL ORDRE 1876

Exèrcit subordinat al poder civil (per evitar pronunciaments)
 Sistema bipartidista com el model britànic

FORCES D'OPOSICIÓ

<p>Carlisme Derrota 1876, però conserva forta presència a Navarra, País Basc i interior català. Aparició nacionalisme basc i català → redueix les seves bases socials Tendències: - Integristes: tradicions i postures ultracatòliques. - Tradicionalistes: evolució cap al regionalisme.</p>	<p>Nacionalisme Defensa particularisme lingüístic, cultural, institucional i històric. Destaca a Catalunya (catalanisme) i al País Basc (contrari a l'abolició dels furs i la ràpida transformació socioeconòmica).</p>	<p>Republicanisme República com a forma d'estat, estat laic, sufragi universal masculí, interclassistes, de classes mitjanes. Forta implicació en associacions de classe treballadora. Els més moderats s'uneixen al Partit Liberal. Tendències: - Possibilistes (Castelar): República unitària i participació política. - Centralistes (Salmerón): unitat política i territorial estat, preocupat per ordre i estabilitat política.</p>	<p>- Federalistes (Pi i Margall): república federal, posicions socialitzants, preocupats per condicions obreres. - Progressistes (Zorrilla): república unitària, partidaris lluita armada.</p>	<p>Moviment obrer En clandestinitat fins el 1887 (aprovació Llei d'Associacions). Anarquisme Jornalers andalusos i obrers catalans. Defensen llibertat, societat sense classes i millors condicions. 1888.1. Congrés Internacional Obrera. Creació FTRE. Tendències: - Anarcocoll-lectivisme: lluita sindical per arribar a la revolució a mitjà/larg termini. - Anarcocomunisme: ~~sindicats~~. Accions violentes, volen acabar amb capitalisme (estat, burgesia, Església). Atemptats: Liceu (1893), Corpus (1896, i posterior Procés de Montjuïc), assassinat Cánovas (1897).</p>	<p>Socialisme D'inspiració marxista. Defensen participació en política per arribar a societat comunista, abolició classes socials, socialització propietat. 1879. Pablo Iglesias funda el PSOE en clandestinitat. 1888. I Congrés PSOE: constitució UGT. 1890: celebració primer 1 de maig. 1910. PSOE aconsegueix el seu primer escó.</p>
---	--	--	---	--	--

DESASTRE DEL 98

No es concedeix autonomia a Cuba + Política aranzelària 1891, que perjudica econòmica cubana

1895. GUERRA INDEPENDÈNCIA DE CUBA

Moviment independentista liderat per José Martí a la zona oriental
Espanya intenta aïllar-lo, però s'estén a occident

Fracàs intents Martínez Campos per la pau

Substituit per Weyler
Mètodes cruesa, vol exterminar revolucionaris

Camps de "reconcentració"

Concedeix autonomia a Cuba

Sagasta al govern

1897. ASSASSINAT CÁNOVAS

Radicalització situació

1896. ESCLAT REVOLTA A FILIPINES
Dirigit per Aguinaldo. Espanya el sufoca l'any següent

és tard

1898. EXPLOTA VAIXELL NORD-AMERICÀ AL PORT DE L'HAVANA

ESCLATA GUERRA
Espanya no preparada

EUA intervé

Derrota contundent
Prevista per catalanistes, republicans federals i socialistes

Destaca Joaquín Costa
Oligarquia y caciquismo: denuncia incultura, oligarquia i endarreriment socioeconòmic. Vol europeïtzació i educació, descentralització administrativa i política agrària. Cal cirurgia de ferro, i mobilitzar classes mitjanes.

SORGIMENT REGENERACIONISME
Corrent de pensament plantejat per intel·lectuals ja abans del desastre, però ara més ressò. Qüestiona valors i sistema polític Restauració. Busca regenerar el país atenent a l'educació i al foment de la riquesa.

CONSEQÜÈNCIES

- Molts morts (sobretot sectors humils, privilegiats aprofiten sistema de quintes).
- ↑ deute públic: ↑ impostos, encariment vida
- Pèrdua avantatges fiscals i influència internacional.
- A llarg termini, afavoreix desintegració sistema.
- Crisi cultural: país decadent i endarrerit (Generació del 98 és testimoni)
Positiu: repatriació de capitals → entren molts diners, que són utilitzats per revitalitzar economia.

A l'agost, Cuba, Filipines i Manila ja ocupades

12/1898. TRACTAT DE PARÍS

1899. Venta últimes colònies a Alemanya

1899. Nou pla d'estudis. 1900. Llei de protecció d'accidents i Llei sobre les condicions del treball de dones i nens. Projectes de descentralització.

Govern Silvela-Polavieja
Conservador 1899-1902

Polavieja publica manifest caire regeneracionista

Crisi partits dinàstics
Mort líders: 1897: Cánovas 1905: Sagasta

Inestabilitat política: ↑ forces d'oposició

Ningú assumeix responsabilitats

Catalanisme surt reforçat

Ha de fer front al greu problema econòmic després de la guerra
Reformes militars: ↓ oficials, refer equipaments, ↓ pressupost.
↑ impostos: afecta principalment al comerç i indústria

Govern declara estat de guerra

Empresonaments

Finalment paguen

1899. TANCAMENT DE CAIXES
A Catalunya. Molts gremis s'uneixen i decideixen no pagar els impostos. Suposa impuls pel catalanisme.

Campanya a favor del concert econòmic a Catalunya

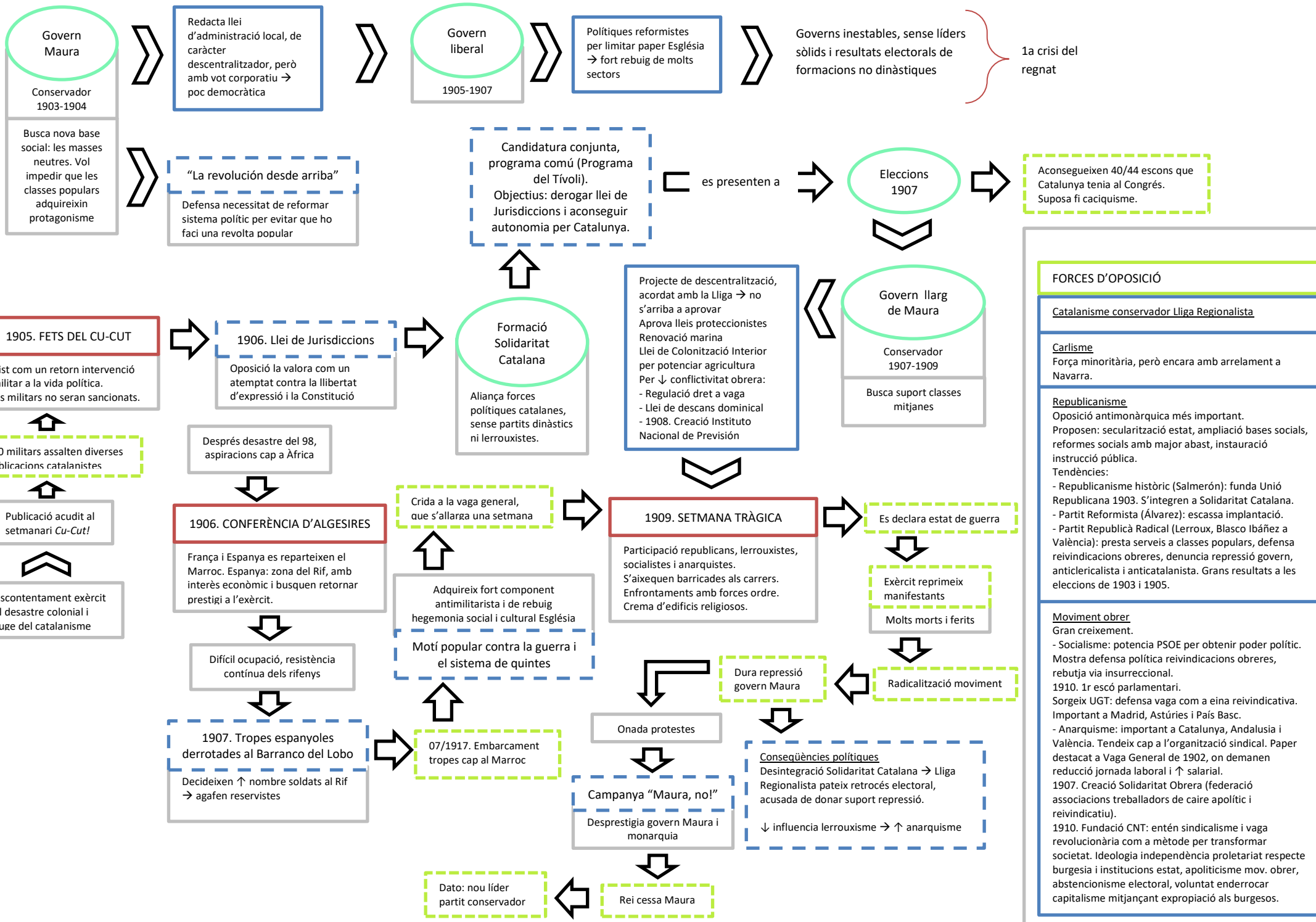
Dimissió Polavieja i alcalde de Barcelona

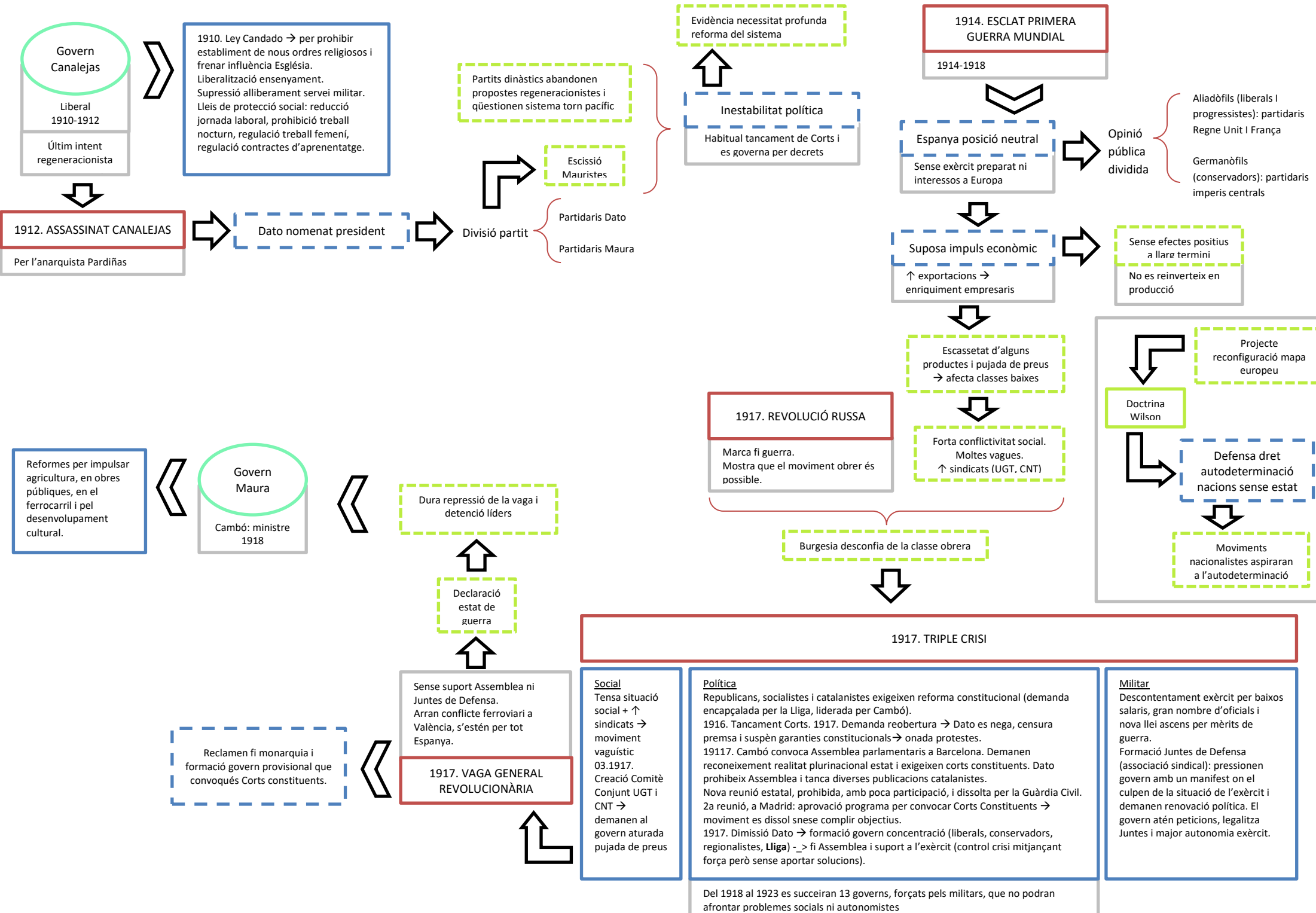
Nou missatge a la reina regent

Fracàs 1r intent regeneracionista
Descontentament exèrcit
No satisfà aspiracions mov. obrer
No compleix promeses de descentralització
Fort rebuig mesures econòmiques

Eleccions 1901
Paper important Quatre Presidents

1902. CORONACIÓ ALFONS XIII
Regna fins 1931. Defensa intervenció militar i té alta intervenció en la vida política → formació governs inestables i divisions dins dels partits

1919. VAGA DE LA CANADENCA
Del febrer fins l'abril.
Vaga en una empresa hidroelèctrica que es generalitza.

Ciutat sense subministrament elèctric i producció aturada
CNT aconsegueix aturar indústries que depenen del consum elèctric, tramvies i altres empreses elèctriques.

Govern es reuneix amb Patronal i sindicats i s'acorda alliberament detinguts, readmissió acomiadats i millores salarials.

No tot es compleix

Tornada a la vaga
Ara es compliran tots els acords, es reconeix jornada laboral de 8h i la capacitat legal de negociació dels sindicats

Segueix enfrontament laboral

Exigeixen dissolució sindicats, negociació individual contractes i llibertat per acomiadar. Critiquen govern per no controlar mov. obrer: volen + repressió

1919. APARICIÓ SINDICATS LLIURES
Impulsat per Patronal, amb complicitat de la policia. Atempten contra CNT.

1921. ASSASSINAT DATO

1921. APROVACIÓ LLEI DE FUGUES
Deixa molts sindicalistes morts.

Posicions més extremes i violentes mov. obrer
Pistolerisme, atemptats, enfrontaments amb autoritats i patrons...

Misèria molt extrema. Distanciament burgesia i classe treballadora.

1919. LOCAUT
Patronal tanca fàbriques

Exèrcit derrotat es retira a Annual

1921. DESASTRE D'ANNUAL
Moltes baixes i pèrdua de tot el territori

1920. S'inicia campanya per ampliar territori ocupat
Provoca alçament liderat per Abd-el-Krim

Exèrcit, liderat per Silvestre, fa ofensiva cap a l'interior
Es converteix en desastre

Força commoció opinió pública.
Creació nou govern de concentració

1923. COP D'ESTAT PRIMO DE RIVERA
Suport exèrcit, burgesia i sectors conservadors

Contínua inestabilitat política
↑ influència republicans i socialistes
Recessió econòmica després Gran Guerra
Vagues i pistolerisme constants
↑ demandes autonomistes
Expedient Picasso → demana responsabilitats polítiques pel Desastre, que poden implicar monarca